

Hemnes kommune

Høringsutkast

Barn & Unge

Kommunedelplan

Barn & Unge

Høringsutkast

FAKTA OG ANALYSEDEL

Hemnes kommune			
Kommunedelplan Barn & Unge		Prosjektgruppe: Heidi Lien og Synnøve Ødegård Styringsgruppe: rådmannens ledergruppe + HTV Tove Buskli	
Beskrivelse: Kommunedelplan Barn og Unge Fakta og analysedel			Dato 13/3-15
		Skrevet av	
23 sider plan	Bane: G:/felles/	x vedlegg	

Innholdsfortegnelse

1.	INNLEDNING	6
1.1	Bakgrunn	6
1.2	Hensikten med kommunedelplan Barn & Unge	6
1.3	Planprosessen	7
1.4	Rammeverk og føringer	7
1.5	Om kommunedelplan Barn & Unge	8
1.6	Hovedmål mot 2025	9
1.7	Hovedområder for oppvekst	9

1.8	Forhold til andre planer	9
2.	DAGENS SITUASJON – FAKTA FOR OPPVEKST	10
2.1	Befolkningsutvikling	10
2.2	Bosetting	10
2.3	Sysselsetting	10
2.4	Inntektsforhold	11
2.5	Utdanning	11
2.6	Framskrivning målgruppen	11
2.7	Kultur og fritid	11
2.8	Barnehage	12
2.9	Skole og undervisning	13
2.10	Spesialundervisning	13
2.11	Frafall videregående skole	13
2.12	Helse	13
2.13	Barnevern og barneverntiltak	13
2.14	Vurderinger	14
3.	ET HELHETLIG OG SAMORDNET TJENESTETILBUD	14
3.1	Helhetlig og samordnet innsats	14
3.2	Forebygging	14
3.2.1	Kompetente medarbeidere	15
3.2.2	Tverrfaglighet	15

3.2.3	Tilgjengelighet	16
3.2.4	Lavterskeltilbud	16
3.2.5	Samhandling	16
3.2.6	Fleksibilitet	16
3.2.7	Overganger	16
3.2.8	Helhetlig ledelse	16
4.	STRATEGIER	16
4.1	Hovedmål for oppvekst	17
4.1.1	Felles syn på barn, læring og utvikling	17
4.2	Barnehagene i Hemnes	17
4.2.1	Ressursfordeling	17
4.3	Skolene i Hemnes	17
4.3.1	Ressursfordeling	18
4.3.2	SFO	18
4.4	Oppvekstmiljø i Hemnes	18
4.4.1	Barn og unges medvirkning	19
4.4.2	Familie	19
4.4.3	Helsestasjon og skolehelsetjeneste	19
4.4.4	Unge i overgangsfaser	20
4.4.5	Folkehelse	20
4.4.6	Barnevern	20

4.4.7	Psykisk helse og rus	21
4.4.8	Kommunal tilstedeværelse i barne- og ungdomsmiljø	21
4.4.9	Tidlig intervensjon	21
4.4.10	Nulltoleranse for mobbing og vold	21
4.5	Idrett, kultur og fritid	22
4.5.1	Tilbud kulturskolen	22
4.5.2	Organisering	22
4.5.3	Kultur og idrett	22
4.5.4	Fritidsklubbene og møteplasser	23
4.5.5	Samarbeid og frivillighet	23
4.5.6	Fysisk aktivitet	23

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Kommunestyret vedtok 4.10.2012 sin planstrategi som definerer hovedutfordringene for Hemnes kommune fram mot 2025. Som et ledd i oppfølging av planstrategien, ble kommuneplanens samfunnsdel utarbeidet og vedtatt av kommunestyret 12.9.2013. I kommuneplanens samfunnsdel beskrives målsettinger og strategier for å løse kommunens hovedutfordringer. Kommuneplanens samfunnsdel skal være kommunens øverste styringsdokument. For å følge opp målsettingene i denne, skal det utarbeides tematiske kommunedelplaner, der strategier og tiltak forankres. Kommunedelplan skal være et redskap for å sikre at kommunestyrets strategiske føringer for samfunnsutviklingen i kommunens planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel, omsettes til handling.

Kommunedelplan er en overordnet plan som skal si noe om mål og visjoner rundt et fagområde. Kommunedelplanen er for perioden 2015-2025, der første del er en fakta- og strategidel, mens andre del er en tiltaksplan. Tiltaksplanen revideres hvert år i forbindelse med kommunens økonomiplanarbeid. Kommunedelplan for Barn & Unge skal ha fokus på de områder som vurderes viktig å utvikle i årene fremover, og den skal være styrende for kommunens rolle og innsats innen området Barn & Unge. Kommunedelplanen skal skissere både langsiktige satsingsområder og mer konkrete tiltak, og skal med dette være et politisk styringsdokument for de folkevalgte i perioden frem mot 2025. Sammen med øvrige kommunedelplaner inngår kommunedelplan for Barn & Unge i beslutningsgrunnlaget for økonomiplanen.

1.2 Hensikten med kommunedelplan for Barn & Unge

Hensikten med kommunedelplanen er at den skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. I Planstrategi for Hemnes kommune er det vedtatt det at barn og unge skal være et satsingsområde framover.

Kvalitet i tjenestene skal oppnås gjennom verdiene beskrevet i kommuneplanens samfunnsdel, der mestring – fellesskap, medvirkning – kommunikasjon, samhandling, kunnskap og ressursstyring er beskrevet både som verktøy for løsning av utfordringer, og bevisste verdi – og veivalg.

Hemnes kommunes visjon, mål og strategi, skal forankres i kommunedelplanen. Kommunedelplan for Barn & Unge skal være et virkemiddel for å skape gode og trygge vilkår for mottakere og leverandører av tjenester. Bestemmelsene i ny folkehelseslov tilsier at også folkehelseperspektivet skal integreres i all kommunal planleggingsarbeid. Kommunedelplanen forsøker å klargjøre formål, strategier og beskriver hovedtrekk når det gjelder nasjonale føringer, lokale utfordringer og muligheter knyttet til ulike hovedområder. Dette danner grunnlaget for tiltaksplanen. Tiltakene må justeres og revideres avhengig av nye nasjonale føringer og lokale endringer.

Visjon: Hemnes – skaper glede mellom smul sjø og evig snø.

1.3 Planprosessen

Rådmannen i Hemnes eier planprosjektet. Det ble utarbeidet et planprogram som ble sendt ut på høring i oktober 2014, med høringsfrist 26.november 2014. Planprogrammet gjør rede for formålet med planarbeidet og opplegget for planprosessen. Planarbeidet har vært drevet fram av ei prosjektgruppe. En styringsgruppe sammensatt av administrasjon og tillitsvalgt, har bidratt i den overordnede styringen av prosjektet. Det ble opprettet to plangrupper for hhv plan for Helse & Omsorg og plan for Barn & Unge. Plangruppene er sammensatt av fagpersoner innen de ulike fagfelt som prosjektet har fokus på. Hovedoppgaven for plangruppene er å delta i drøftinger og gi innspill slik at arbeidet som gjøres er relevant, faglig forankret og riktig prioritert i forhold til prosjektets målsettinger. Plangruppene skal også vurdere de innspill og betraktninger som kommer fra høringsrundene

Det har vært avholdt informasjons – og drøftingsmøter med Ungdomsrådet, Eldrerådet, Rådet for likestilling av funksjonshemmede, Oppvekst og kulturutvalget, Helse og omsorgsutvalget, Pensjonistforeningen, Frivilligsentralen, Mental Helse Hemnes, rektorgruppa, styrergruppa for barnehagene, sektorledergruppa og avdelingslederne i omsorgstjenesten, FAU, referansegruppa og politirådet. Det har vært avholdt 4 møter med plangruppene. Orientering i kommunestyret 10.12.2014. Informasjon har blitt lagt ut på egen side for planarbeidet på kommunens hjemmeside. Første utkast til kommunedelplan for Helse & Omsorg og Barn & Unge ble sendt ut til høring 13.3.2015, med høringsfrist 24.4.2015.

1.4 Rammeverk og føringer

Flere av områdene og temaene som kommunedelplan Barn & Unge omhandler, er regulert gjennom lovverk, planverk eller annet rammeverk og veiledninger. Kommunedelplanen bygger blant annet på:

Statlige forutsetninger:

- Lov om folkehelsearbeid.
- Lov om barnehage.
- Lov om grunnskole og den videregående opplæringa.
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling.
- Lov om Barneverntjenester.
- Lov om sosiale tjenester i arbeids – og velferdsforvaltningen
- FNs barnekonvensjon

Kommunale og fylkeskommunale føringer:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025
- Planstrategi for Hemnes kommune, vedtatt av KST – sak 71/12
- Samarbeidsavtale om folkehelsearbeid mellom Nordland fylkeskommune og Hemnes kommune.
- Økonomiplan 2015-2018.
- Hemnes mot 2015 (2025) Debatthefte
- Bærekraftig utvikling 2014-2017 – KS Konsulent

1.5 Om kommunedelplanen Barn & Unge

Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet skriver i sin samlede oversikt « Satsing på barn og ungdom- Regjeringens mål og innsatsområder i statsbudsjettet 2014», at det skal satses på å etablere et tettere samarbeid mellom barnevern, helsestasjoner, barnehage, skole, politi og NAV for å unngå at barn blir kasteballer mellom offentlige etater. God tilgjengelighet til steder hvor barn og unge oppholder seg, som barnehage, skole, kultur- og fritidstilbud er en forutsetning for deltakelse og likestilling for mange barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Regjeringen ønsker å bedre lavterskel og forebyggende tilbud til unge, som skolehelsetjeneste og helsestasjoner. Bekjempelse av fattigdom blant barn er viktig for å sikre barns velferd på kort sikt, og for å forebygge fattigdom på lengre sikt. Kommunedelplanen vil utarbeides i tråd med disse retningslinjene, og fokus vil ligge på forebygging og tverretatlig samarbeid.

Å jobbe systematisk med forebyggende innsats krever en tydelig ledelse og en tydelig forankring. Forebygging får også konsekvenser for hvordan kommunene organiserer og koordinerer tjenestetilbudet. Planarbeidet må være helhetlig og forpliktende. Først når det er forankret i ledelsen og blant alle som har et ansvar, og det er sikret nødvendige prioriteringer, er det et godt verktøy. Det er i planarbeidet lagt til rette for at barn og unge kan delta og ha innflytelse i planlegging og gjennomføring av arbeidet. Dette gjennom involvering av ungdomsrådet og barnas talsperson.

Kommunedelplanen bygger på faktakunnskap og utviklingstrekk fra Ungdataundersøkelsen og Nordlandsforskning. Resultatene av dette, kommunens demografi og tilbakemelding fra enhetene, brukerrepresentanter og innbyggerne for øvrig, har gitt gode beskrivelser på status og behov. Dette danner grunnlaget for utarbeidelsen av strategier og tiltak. Noen av tiltakene må utgreies nærmere i forhold til administrative og økonomiske konsekvenser. Gjennomføringskraften til de ulike tiltakene vil avhenge av årlig budsjett og økonomiplan. Tiltak som det ikke kan tas stilling til i kommunedelplanen, må vurderes i egne fagplaner. Det skal være en rød tråd mellom 1) nasjonale og kommunale føringer, 2) målsettingene i kommuneplanens samfunnsdel, 3) status Hemnes kommune, 4) strategier å jobbe etter ut fra de utfordringer som kommer frem i status og 5) konkrete tiltak som skal bidra til at målene nås.

Mål og strategier i kommunedelplanen må vedtas av kommunestyret, før en kan si noe om

organisasjonsendring, strukturendring og kostnadskrevenne tiltak.

1.6 Hovedmål mot 2025

Hovedmål for oppvekstområdet er definert i kommuneplanens samfunnsdel:

I 2025 er Hemnes kjent som en kommune med ekstra gode oppvekstvilkår. Den gode oppvekstkommunen er oppmerksom på ulike gruppers behov, og vil i sin planlegging og virksomhet forsøke å legge til rette for å dekke viktige behov på en god og inkluderende måte.

1.7 Hovedområder for oppvekst

Kommuneplanens samfunnsdel skisserer fire hovedområder som det skal jobbes innenfor. Dette er områdene 1) barnehage, 2) skole, 3) oppvekstmiljø og 4) idrett, kultur og fritid. Det er i kommunedelplanen tatt utgangspunkt i disse fire hovedområdene i kapittel 4 om strategier. Målene for hvert hovedområde tar utgangspunkt i mål og strategier skissert i kommuneplanens samfunnsdel. Kommunedelplanen skal være en helhetlig plan med langsiktige mål, ut fra tanken om at resultater kommer på sikt.

1.8 Forhold til andre planer

Arbeidet med kommunedelplanen vil synliggjøre behov for revidering av eksisterende planer/ utarbeiding av nye. Detaljplaner skal komme i enhetenes egne virksomhetsplaner. Kommunedelplanen skal med dette suppleres med egne handlingsplaner/ virksomhetsplaner for enhetene. Parallelt med arbeidet med kommunedelplaner, vil kommunen jobbe med konkretisering av folkehelsearbeidet i egen plan for Folkehelse. Det vil i tillegg bli utarbeidet en Frivilligstrategi. De ulike handlingsplaner for andre tjenestoområder må ses i sammenheng med kommunedelplan for Barn & Unge og kommunedelplan for Helse og Omsorg. I tillegg til Folkehelseplan og Frivilligstrategi viser planarbeidet et behov for virksomme og reviderte planer innenfor områdene:

- Ruspolitisk handlingsplan
- Plan for psykisk helsearbeid
- Boligsosial handlingsplan
- Temaplan for fremtidig ungdomssatsning
- Temaplan for forebygging og tverrfaglig samhandling knyttet til barns oppvekst og helse
- Temaplan for bekjempelse av fattigdom i barnefamilier
- Plan om anlegg for lek, idrett og aktivitet

2. DAGENS SITUASJON – FAKTA OG TRENDER FOR OPPVEKST

Tallmaterialet i dette kapitlet er innhentet fra enhetene, SSB, folkehelseprofilen 2014 og Nordlandsforskningens arbeidsnotat som viser resultatet fra studien «Utvikling for unge i Hemnes kommune. Dette studiet ble gjennomført i slutten av 2014, og innbefatter en kartlegging av stedsqualiteter og levekår for innbyggere i alle aldre. Nordlandsforskning gir i dette arbeidsnotatet en beskrivelse av forhold som kan ha betydning for de utfordringene kommunen erfarer. I arbeidsnotatet presenteres mønstre, utfordringer og områder som kan ha betydning for planarbeidet.

2.1 Befolkningsutvikling

Folketallet i Hemnes 1. januar 2014 var 4 557. Dette er lik gjennomsnittet for de siste 10 år. Beregnet folketall 1. januar 2015 er 4 511.

Statistisk sett har Hemnes tre tettsted - Hemnesberget, Bjerka og Korgen – og disse har befolkningsvekst. Bjerka har sterkest vekst, 5,8 % de siste 10 år.

Det er de spredtbygde områdene som mister befolkning. Bleikvasslia skolekrets har 10 % lavere folketall 1. januar 2014 enn 10 år tidligere.

2.2 Bosetting

Antallet personer som flytter inn og ut av Hemnes varierer sterkt. I 2012 var netto innflytting 46 mens det året etter var -54. En forklaringsfaktor bak dette er innvandring som hadde en topp i 2012 og en bunn i 2013.

Aldersgruppen 0-15 år er de 5 siste år redusert med 84 personer, av dette 71 i skolepliktig alder som utgjør 11,5 % av elevmassen i 2009. Samtidig er innpendlingen fra Rana økt. Dette forteller at noen foretrekker å bo i Rana når de arbeider i Hemnes.

Allikevel har Hemnes tilflytting av barnefamilier. Dette vises i at årskullene i aldersgruppen 0-15 år de siste 5 år hatt en liten netto tilflytting.

Det synes som familier flytter ut når ungene begynner i videregående skole.

2.3 Sysselsetting

1 626 personer var sysselsatt med arbeidssted i Hemnes 3. kvartal 2013. Fra 2009 er dette en økning på 3 %, som er størst økning blant nabokommunene. Siden 2011 har det blitt færre arbeidsplasser i Hemnes.

2 138 sysselsatte hadde Hemnes som bokommune 3. kvartal 2013. Av disse hadde 1 388 også Hemnes som arbeidskommune. 750 personer bosatt i Hemnes pendler altså til et arbeidssted utenfor kommunen. Utpendlingen fra Hemnes til nabokommunene var 570 i 2013. Av disse pendlet 482 til Rana og 76 til

Vefsn.

De sysselsatte som bor i Hemnes, er overrepresentert i yrker som ikke krever høyere utdanning, som renhold, produksjon, håndverk, salg og landbruk.

2.4 Inntektsforhold

Befolkningen i Hemnes har lavere inntekt enn befolkningen i Rana og Vefsn. Andelen av skattyterne i 2013 med alminnelig inntekt under 200 000 kroner er 8 prosentpoeng høyere i Hemnes enn i Vefsn og Rana.

Dette forklares i hovedsak av to forhold; a) at Hemnes har en langt høyere andel skattytere som er i arbeid. (58 % i Hemnes mot 62 % i Vefsn og Rana.) og b) at Hemnes har en høyere andel sysselsatte i yrker med lav lønn (se ovenfor).

2.5 Utdanning

39 % av befolkningen i Hemnes (16 år og over) har grunnskole som høyeste utdanning. Dette er 5 prosentpoeng mer enn gjennomsnittet i Nordland og på linje med Leirfjord og Grane. I perioden 2008-2013 ble dette tallet redusert mer i Hemnes enn i fylket og i de store kommunene på Helgeland.

39 % er et høyt tall og noe av forklaringen ligger i at Hemnes har en høy andel eldre. Mange småkommuner er imidlertid i samme situasjon.

En stor del av sysselsettingen i Hemnes er i bransjer som har lave krav til utdanning.

2.6 Framskrivning målgruppen

Aldergruppen 16-19 år (videregående skoleelever) reduseres fram til 2030 fra 255 til 187 for så å øke noe.

Aldersgruppen 13-15 år (ungdomsskoleelever) reduseres fram til 2030 fra 183 til 147 for så å øke noe.

Aldersgruppen 6-12 år (barneskoleelever) vil reduseres fra dagens 364 til 332 i 2023. Deretter vil antallet øke til 356 i 2040.

Aldersgruppen 1-5 år (barnehageunger) var 242 personer i 2014 og vil bli noe redusert fram til 2018 for deretter å øke til 262 i 2025. Deretter blir det igjen fallende antall.

2.7 Kultur og fritid

Musikk- og kulturskole har færre elever i grunnskolealder 6-15 år i 2013 enn i 2012. Det er en nedgang i antall elever fra 2010 (180 elever) til 2013 (82 elever). Fra 2012 til 2013 er det en nedgang på 52.6 %. Det vil si at over halvparten av elevene sluttet fra 2012 til 2013. I perioden 2010 til 2011 ligger andelen

grunnskoleelever som benytter musikk- og kulturskoletilbud over landssnittet og sammenlignbare kommuner. I perioden 2012 til 2013 ligger andelen over snittet for landet, men under snittet for sammenlignbare kommuner. Nedgangen i elevtallet skyldes pålagte innsparinger i kulturskolen. I august 2013 sto halvparten av stillingene i kulturskolen vakante, og det var uklart hvorvidt kulturskolen kunne ansette lærere i stillingene. Dette påvirket søknadene og elevtallet. Fra august 2014 var elevtallet oppe på det normale igjen og alle stillingene var besatt (3,4 årsverk). Elevtallet i kulturskolen er i dag 152, med 89 på venteliste.

Det er i 2013 fem kommunale fritidsklubber og fire barne- og ungdomsforeninger i Hemnes. Det er i perioden 2010 til 2013 registrert 0 private tiltak for barn og unge. Kommunale fritidsklubber har mer åpent pr innbygger 6-20 år enn snittet for landet og sammenlignbare kommuner.

2.8 Barnehage

Det er seks kommunale barnehager i Hemnes. Hemnes har en mannlig ansatt i 2013. Andelen styrere og pedagogiske ledere med godkjent førskolelærerutdanning er i 2013 lavere enn for landet og sammenlignbare kommuner. Det har de siste årene vært kjørt tiltak for å rekruttere og beholde førskolelærere, dette har gjort at Hemnes kommune i 2015 er i ferd med å nå dagens krav til pedagogisk bemanning. Når det gjelder antall assistenter med barne – og ungdomsarbeiderfag eller annen pedagogisk utdanning, ligger Hemnes over landet og sammenlignbare kommuner. I Hemnes kommune har vi full barnehagedekning. I dette ligger at man ved to opptak per år kan tilby alle søkere tilhørende i Hemnes kommune over 1 år barnehageplass. Det tilstrebes å tilby barnehageplass der familien har bosted. Det er likevel tilfeller der barnehager med geografisk nærhet blir gitt som tilbud dersom kapasiteten tilsier dette.

2.9 Skole og undervisning

Det er fem grunnskoler i kommunen. Under en tredjedel av lærerne er menn. Lærerne i grunnskolene har i stor grad universitets/ høyskoleutdanning med pedagogisk utdanning. Andelen lærere med denne utdannelsen er redusert med 12 fra 2010 til 2013. Reduksjon i antall kan ha sammenheng med at det er blitt færre lærere.

Antall elever i grunnskolen har gått ned med 7.45 % (44 stk) fra 2010 til 2013.

Hemnes kommune ligger over Nordland fylke i leseferdighet og engelsk, men under snittet nasjonalt. I regning ligger Hemnes under snittet for fylket og nasjonalt. Disse tallene er hentet fra nasjonale prøver gjennomført i 5.klasse i 2014.

Hemnes kommune i 2014 ligger under snittet for landet, men over snittet for fylket i andelen barn 0-17 år som lever i familier med lav inntekt. Færre mobbes i skolene i Hemnes enn hva som er tilfellet for landet og fylket. Det er likevel økning i andelen som mobbes i skolen fra 2012-2014. I 2012 var Hemnes over snittet for landet og fylket i andel 10.klassinger som trives på skolen. I 2014 ligger kommunen under

landet, men over fylket i andel 10.klassinger som trives på skolen.

2.10 Spesialundervisning

Andelen elever med spesialundervisning har gått ned år for år fra 2011 til 2013. Hemnes ligger under sammenlignbare kommuner, men over landssnittet for elever med spesialundervisning. Det er flest gutter med enkeltvedtak om spesialundervisning.

2.11 Frafall videregående skole

Hemnes hadde i 2013 96,9 % elever som gikk direkte fra grunnskole til videregående opplæring. Frafallet i perioden 2010-2012 var på 27,2 %. Hemnes ligger over snittet for landet. Andelen har imidlertid gått ned fra perioden 2005-2007 da frafallet var på 30,4 %.

2.12 Helse

Hemnes kommune ligger over snittet for landet og fylket i antall voksne innbyggere med psykiske symptomer og lidelser. I forhold til psykisk lidelse og legemiddelbrukere ligger Hemnes over hva som er tilfellet for landet og fylket. Andelen innbygger med affektive- og depressive lidelser og angstlidelser er størst blant kvinner både for landet og Hemnes. Affektive lidelser inneholder psykisk lidelser som er betegnet ved depresjon og oppstemthet, stemningslidelser. Angst blir en sykdom når bekymringene i hverdagen tar overhånd, når en person ikke klarer å kontrollere bekymringene, da kan det å bekymre seg bli en sykdom. Kilde: kommune helsa statistikkbank

Hemnes skiller seg ikke ut i forhold til resten av landet med tanke på overvektproblematikk hos barn og unge. Andelen barn som lever i familie med enslig forsørger er stabil fra 2012 til 2014. Det er en nedgang i andelen arbeidsledige fra 2011-2014.

2.13 Barnevern og barneverntiltak

Endring i barnevernloven gir kommunene større ansvar for tiltak rettet mot barnevernsbarn. Kommunene er i henhold til barnevernloven § 2-1 ansvarlig for å utføre de oppgaver etter loven som loven ikke legger til et statlig organ. Dette omfatter majoriteten av lovens oppgaver, slik som forebyggende arbeid, ansvaret for å gjennomgå meldinger og foreta undersøkelser, treffe vedtak om frivillige hjelpetiltak, treffe akuttvedtak og forberede saker for fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker. Kommunene har også ansvar for å godkjenne og veilede fosterhjem, følge opp barn som er plassert utenfor hjemmet og å oppnevne tilsynsfører og føre tilsyn for barn i fosterhjem.

Hemnes ligger over snittet og for sammenlignbare kommuner i andel barn med barneverntiltak. Andelen barn i alderen 0-22 år med barneverntiltak i 2013 er 5,5 %. Dette er lavere enn i 2011 og 2012. Det er en nedgang i antall barn med barneverntiltak fra 100 tiltak i 2010 til 71 i 2013.

2.14 Vurderinger

Med så liten befolkning som Hemnes har, er framskrivinger svært usikre. Siden mobiliteten avtar med alderen gir framskrivingen de sikreste tallene for de eldre.

Hvis befolkningsutviklingen blir slik framskrivingen viser vil ikke skoleanleggene møte kapasitetsmessige begrensninger i deres levetid.

Fortsatt nedgang i antall elever vil gi fortsatt nedgang i inntekter. Den største nedgangen er imidlertid tilbakelagt.

3. ET HELHETLIG OG SAMORDNET TJENESTETILBUD

3.1 Helhetlig og samordnet innsats

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet skriver i sitt rundskriv Q-16/2013 «Forebyggende innsats for barn og unge», at godt forebyggende arbeid krever at vi starter tidlig og tenker og handler langsiktig. Gode fellesskapsløsninger er et godt utgangspunkt for et inkluderende oppvekstmiljø. Undersøkelser og rapporteringer viser at det skjer mye godt forebyggende arbeid, men det er fremdeles mange utfordringer for å få til dette til på en god måte. En av de viktigste utfordringene er å tenke helhetlig og å samordne innsatsen på tvers av fagområder. Godt forebyggende arbeid fokuserer ikke først og fremst på symptomer, men er generelt orientert med sikte på å fremme sunne barn og unge som håndterer framtidige utfordringer og risikoer. Det krever helhetlige planer som iverksettes i praksis.

Tjenester og tilbud gitt til barn og unge utføres i dag av ulike enheter. Barnehager og skoler er det stedet hvor barn og unge oppholder seg store deler av dagen. Barnehager og skoler har dermed et særskilt tilretteleggingsansvar for å sikre at barn og unge har mulighet for å motta andre tjenester og tilbud innenfor ordinær oppholdstid.

Kommunen har ansvar for at de ulike tjenestene for barnefamiliene er godt koordinert. Godt forebyggende arbeid vil ofte forutsette samarbeid på tvers av ulike fagområder og forvaltningsnivå. Det er viktig at det blir laget rutiner og systemer som gjør det enkelt å samarbeide. Felles forståelse av problemet, mål og virkemiddelbruk, samt gode styrings- og rapporteringssystemer, vil øke sannsynligheten for å oppnå gode resultater. For å få til et godt samarbeid må alle ha kunnskap om og respekt for hverandres ansvar og roller.

3.2 Forebygging

Forebygging rettet mot barn og unge handler først og fremst om å legge til rette for et godt oppvekstmiljø for alle. Dette handler både om informasjons- og holdningsarbeid, samt konkret arbeid for å skape gode, trygge lokalsamfunn.

Tre nivåer for å arbeide forebyggende

Det skilles mellom universell, selektiv og indisert forebygging.

Universell forebygging

Innsats rettet mot hele befolkningsgrupper (for eksempel alle barn og unge) uten at en har identifisert individer eller grupper med forhøyet risiko. Læringsmiljø- og antimobbeprogram i skolen er eksempler på universell forebygging. Felles for slike programmer er blant annet å fremme vennskap og gode relasjoner og bekjempe mobbing. Andre eksempler er skolehelsetjeneste, tilbud om frukt og grønt samt god tilrettelegging for fysisk aktivitet.

Selektiv forebygging

Tiltak rettet mot grupper med kjent og/eller forhøyet risiko for å utvikle problemer. Tiltakene her skal motvirke negativ utvikling hos barn og unge og/eller deres foreldre. Forsøk med gratis kjernetid i barnehager er et eksempel på selektiv forebygging. Formålet er blant annet å bidra til økt sosialisering og bedre norskkunnskapene for minoritetsspråklige barn. Et annet eksempel er ulike program for barn og unge i risiko for å utvikle atferdsvansker, for eksempel Parent Management Training (PMTO) og De utrolige årene.

Indisert forebygging

Tiltak rettet mot individer med høy risiko eller klare tegn på problemer. Tiltak rettet mot ungdom med begynnende rusproblemer eller tiltak rettet mot barn og unge med symptomer på psykiske vansker er eksempler på indisert forebygging.

Flere andre kommunale virksomheter spiller en viktig rolle i det forebyggende arbeid uten at dette er regulert i lov og regelverk. For Hemnes er fritidsklubbene et eksempel på dette. Denne type lavterskeltilbud kan spille en viktig rolle for barn og ungdom blant annet gjennom å tilby møteplasser og sosialt fellesskap.

3.2.1 Kompetente medarbeidere

Det er viktig at hver enkelt ansatt forstår eget mandat og egen rolle, og samtidig erkjenner andres oppdrag. Barn trenger voksne som ser, forstår og handler riktig. Forskning viser at det er direkte sammenheng mellom barns prestasjoner og voksnes tro på barns muligheter.

3.2.2 Tverrfaglighet

For å sikre et helhetlig og tilpasset tilbud, skal Hemnes kommune ha tilstrekkelig kompetanse, og ansatte skal ha kjennskap til hverandre og andres fagfelt. Ansatte skal også ha oversikt over hvilke samarbeidspartnere som finnes.

3.2.3 Tilgjengelighet

Kommunen skal sikre at det er et tjenestetilbud som oppleves som tilgjengelig. Informasjon om tjenestene og tilbudene skal være oversiktlige og lett tilgjengelige.

3.2.4 Lavterskeltilbud

Hemnes kommune skal ha et tilbud til alle innbyggerne, hvor innbyggerne kan ta kontakt med tjenesten. Tilbudet kjennetegnes ved at det ikke er behov for henvisning eller vedtak, og det skal i utgangspunktet være gratis. Lavterskeltilbudet skal være et ledd i det forebyggende arbeidet og folkehelsearbeidet til kommunen.

3.2.5 Samhandling

Gode oppvekstvilkår forutsetter god standard på, og et godt samarbeid mellom de ulike kommunale tjenestene. Kommunen skal gjennom god samhandling sikre at det gis likeverdige, tilpassede, effektive og kvalitetsmessig riktige tjenestetilbud. Samhandling mellom enheter, tjenestenivåer og samarbeidspartnere skal derfor stå sentralt. Brukermedvirkning skal være i fokus.

3.2.6 Fleksibilitet

Samfunnet i dag er i endring. Kommunen skal sikre at tjenestene er tilpasset denne endringen. Tjenesteapparatet og tiltakene i Hemnes skal være fleksible med rom for nyteknisk og innovasjon.

3.2.7 Overganger

Hemnes skal gjennom sin utforming av interne rutiner, systemer og system for kvalitetssikring og evaluering, bidra til at man lykkes med et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

3.2.8 Helhetlig ledelse

Alle ledere ser betydningen av et godt tverrfaglig samarbeid, og har et felles ansvar for å jobbe i tråd med prinsippene i planen for Barn & Unge. Ledelse er avgjørende både i initiering, implementering og videreføring av endringsprosesser. Ledelse innebærer å inspirere og påvirke i retning av målene som er satt i planen.

4. STRATEGIER

Et godt oppvekstmiljø skapes gjennom et tett samspill mellom offentlige aktører, familie, nærmiljø og positive krefter i lokalsamfunnet. Å legge til rette for at barn og unge får en god oppvekst er et samfunnsansvar som deles av mange. Gode forhold for å samarbeide er avgjørende for å lykkes.

4.1 Hovedmål for oppvekst

- Barn og ungdom skal oppleve trygghet og mulighet for vekst og utvikling i hjem, barnehage, skole og fritid.
- Hemnes skal ha målrettet innsats, og et sterkt fokus på å utvikle seg videre som en idretts-, kultur- og fritidskommune.

4.1.1 Felles syn på barn, læring og utvikling

Barn utvikler seg i samspill med sine omgivelser og lærer gjennom opplevelser og erfaringer. Hvert enkelt barn skal bli sett og verdsatt. Ansatte skal gi barn erfaringer i å lykkes, og gi dem tro på egne evner. Barn skal lære å ta hensyn til hverandre og respektere ulikheter. Kunst og kulturopplevelser har betydning for barns utvikling, og det gir dem muligheter til å uttrykke seg og bruke sine ressurser.

4.2 Barnehagene i Hemnes

Barnehagene i Hemnes skal være brukervennlige, inkluderende, helsefremmende og de skal stimulere til kreativitet. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet, ivareta barnets behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagene skal bidra til at alle barn uavhengig av sosial bakgrunn, får et godt fundament for senere læring i skolen. Dette skal sikres gjennom kvalifisert personell og mangfoldig kunnskap.

4.2.1 Ressursfordeling

Det er viktig at det blir fastsatt standarder for ressursfordeling til barnehagene som sikrer barnehagedrifta i samsvar med barnehagenes sitt ansvar og samfunnsmandat.

4.3 Skolene i Hemnes

Skolene i Hemnes skal satse på gode lærerkrefter. Skolene skal være helsefremmende, inkluderende og de skal stimulere til kreativitet. Kontinuerlig utvikling av undervisning skal vær i fokus, og skolene skal gi elevene vest mulig grunnlag for gjennomføring av videregående skole. God undervisning, trygghet og godt læringsmiljø skal prege skolene i Hemnes. "Læringsmiljø" er ikke et eget og entydig definert fagområde, og ulike fagpersoner og fagmiljøer representerer ulike forståelser og tilnæringsmåter til hva som omfattes av begrepet læringsmiljø og hvordan jobbe med dette. Staten gir ingen klare føringer for hvilke prinsipper som skal gjelde i arbeidet med læringsmiljøet. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en beskrivelse av faktorer som er sentrale for arbeid med elevenes læringsmiljø. Beskrivelsene er basert på forskningen på feltet, og med vekt på faktorer forskning viser er helt grunnleggende for å utvikle og opprettholde et godt læringsmiljø som fremmer både faglig, sosial og personlig læring.

Sentrale faktorer for å utvikle og opprettholde et godt læringsmiljø:

- Lærerens evne til å lede klasser og undervisningsforløp
- Positive relasjoner mellom elev og lærer
- Positive relasjoner og kultur for læring blant elevene
- Godt samarbeid mellom skole og hjem
- God ledelse, organisasjon og kultur for læring på skolen

4.3.1 Ressursfordeling

For å planlegge på lang sikt er det ønskelig å ha et system for ressursfordeling som er mest mulig basert på objektive kriterier og minst mulig skjønn.

4.3.2 SFO

Skolefritidsordningen skal være noe annet enn skole og barnehage, og den er ikke en del av skolen.

SFO skal være en trygg oppholdsplass for barna utover skoletiden, gi barna omsorg og tilsyn, legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter og være tilpasset barnas og foreldrenes behov.

Skolefritidsordningen har vedtekter som er fastsatt av kommunen. Vedtektene skal som et minimum inneholde eierforhold, opptaksmyndighet, opptakskriterier, opptaksperiode, oppsigelse av plassen, foreldrebetaling, leke- og oppholdsareal, daglig oppholdstid, åpningstider og bemanning og ledelse.

4.4 Oppvekstmiljø i Hemnes

Hemnes kommune skal utvikle en bærekraftig og fremtidsrettet oppvekststruktur, med anlegg som skal stimulere til fritidsaktiviteter i organisert og uorganisert regi.

Oppvekstkommunen Hemnes skal målrettet stimulere til vekst og utvikling for barn og unge med ulike livssituasjon og funksjonsnivå.

Hemnes skal ha engasjerte og ansvarlige voksne som ser barna, bryr seg og følger opp.

Kvalitet i barnehage og skole er viktig i Hemnes. Dette fordrer at alle ansatte har god kompetanse, er bevisst sin egen rolle og er gode på relasjonsbygging. Barn i barnehage og skole opplever at de lykkes, er verdifulle og får brukt ressursene sine. Læringsmiljø, læringsutbytte og sosial utjevning skal være i fokus. Det er derfor behov for at det på alle arbeidsplasser jobbes det med holdninger og verdier hos ansatte.

4.4.1 Barn og unges medvirkning

Å tilrettelegge for et godt oppvekstmiljø forutsetter kunnskap om hva barn og unge selv ønsker og har behov for. Denne kunnskapen får vi best gjennom brukerinnflytelse, for eksempel ved at de det gjelder blir spurt og lyttet til. I følge FNs konvensjon om barnets rettigheter artikkel 12 har barn rett til å si sin mening og bli hørt. Barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet. I tillegg har man gjennom ulikt lovverk stadfestet barn og unges rett til medbestemmelse.

Hemnes kommune skal legge til rette for at barn og unge involveres og får mulighet til å påvirke saker som vedrører dem. Barn og unge skal inspireres og motiveres til medvirkning i demokrati og samfunnsdebatt, blant annet gjennom ungdomsrådet.

Barn og unge skal oppleve at de er betydningsfulle og blir tatt på alvor. Ansatte skal legge til rette for at barn blir gitt ansvar og reell mulighet til medvirkning i hverdagen.

4.4.2 Familie

Hovedansvaret for barn og unges velferd og utvikling ligger hos foresatte og familien er barn og unges viktigste oppvekstarena. Foreldrene er de viktigste i barns liv, samtidig har vi et felles ansvar for barns oppvekst. Hemnes kommune skal skape gode rammevilkår for familien. Foresattes ressurser er avgjørende for barn og unges oppvekst og levekår. Foresatte må være bevisst egen rolle, og ha kunnskaper og ferdigheter som gir gode oppvekstforhold. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre tiltak rettet mot forebygging og utjevning av forskjeller slik at alle barn og unge får gode oppvekstvilkår og lik mulighet til deltakelse i samfunnet.

Fokus på foreldrerollen krever at alle ansatte vektlegger dialog og samarbeid med foresatte. Hver arbeidsplass har klare målsettinger og system for et godt samarbeid. Hver arbeidsplass gjennomfører jevnlig brukerundersøkelser som følges opp med konkrete tiltak. Ansatte i Hemnes skal i samarbeidet med foresatte fremheve deres ressurser, ansvarliggjøre og gi støtte og oppfølging etter behov.

4.4.3 Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er en tjeneste for gravide og barn og unge mellom 0 og 20 år. En god helsestasjons- og skolehelsetjeneste er nødvendig for å nå mål knyttet til barn og unges psykiske helse og for bedret ernæring og økt fysisk aktivitet blant barn og unge. Tjenesten er også helt sentral for å forebygge og avdekke vold og overgrep, forebygge mobbing og redusere frafall i skolen. Tjenesten når ut til alle, og har høy oppslutning.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste er av kommunens sterkeste virkemidler for å drive målrettet forebyggende arbeid blant barn og unge. Mulighetene ligger i å utnytte kommunens styrking av skolehelsetjeneste på best mulig måte.

Gjennom tverrfaglig samarbeid kan helsestasjons- og skolehelsetjenesten bidra til å skape et godt oppvekst- og læringsmiljø for barn og ungdom. Helsestasjonstilbudet når frem til nesten alle barn de første leveårene, uavhengig av foreldrenes sosioøkonomiske bakgrunn. Tjenesten skal tidlig fange opp

signaler på mistrivsel, utviklingsavvik og atferdsvansker og bidra til at tiltak iverksettes tidlig. Barnehage, skole, pedagogisk-psykologisk tjeneste, barnevern og politi er viktige samarbeidspartnere. Skolehelsetjenesten er lavterskeltilbud i barn og unges eget miljø. Tilknytningen til skolen gjør også at skolehelsetjenesten har en helt spesiell mulighet til å være tilstede og drive forebyggende arbeid på barn og unges egen arena.

Kommunen skal sikre ivaretagelse av barn og unges helhetlige helsesituasjon. For barn og unge som har særskilte behov for rehabilitering og omsorgstjenester, skal være sikret gode levekår og velferd. Tilpasset og individuelt omsorgsforløp ut fra den enkeltes behov skal stå i fokus.

4.4.4 Unge i overgangsfaser

Som et ledd i folkehelsearbeidet skal kommune forebygge at ungdom faller utenfor utdanning og arbeidsliv. Enkelte unge har behov for tilrettelegging, bistand og oppfølging i overgangsfasen til et mer selvstendig liv og voksentilværelse. De unge i Hemnes som har behov for bistand i overgangsfaser skal være sikret dette.

4.4.5 Folkehelse

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade og lidelse, og som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen. Det aller meste av folkehelsearbeidet foregår utenfor de organiserte helsetjenestene.

Hemnes kommunes viktigste ressurs er en befolkning med god helse. Satsning på folkehelsearbeid derfor en grunnleggende investering for et godt liv i en bærekraftig kommune. Den gjennomsnittlige innbygger i Hemnes har lav lønn, lav utdanning og høy alder. Forskning sier at dette gir folkehelseutfordringer. Satsning på folkehelse er et viktig ledd i å bedre levekårene for barn og unge, og gjør at oppvekstvilkår er et satsningsområde for kommunen. Kommunen skal satse på forebyggende arbeid og tidlig intervensjon ved å videreutvikle helsestasjons – og skolehelsetjenesten. Skolehelsetjenesten gir mulighet til å treffe barn og unge på deres arena og bidra til at de får rask hjelp når noe er vanskelig. Denne tjenesten er et viktig ledd i kommunens forebyggende innsats.

4.4.6 Barnevern

Har et ansvar for å avdekke omsorgssvikt, atferdsvansker, sosiale og emosjonelle problemer så tidlig som mulig. Tiltak skal settes inn for å unngå varige problemer. Barnevernloven gir altså kommunen et ansvar. Alle offentlige ansatte skal av eget tiltak, uten hinder av taushetsplikt, gi opplysninger til kommunens barneverntjeneste når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt. Opplysningsplikten inntreier også når et barn har vist alvorlige atferdsvansker. Opplysningsplikten er pålagt den enkelte som utfører arbeid eller tjeneste for det offentlige. Opplysningsplikten gjelder for alle instanser og tjenester samt organisasjoner og private som utfører oppgaver for stat kommune eller fylkeskommune. Særlig aktuelle instanser og tjenester er

helsestasjoner, legekontor, sykehus, barnehager, skoler, politiet og NAV.

Hemnes kommune skal sikre høy kvalitet i barneverntjenesten gjennom interkommunalt samarbeid, kunnskaps – og kompetanseutvikling, og god samhandling mellom barneverntjenesten, barnehagene, skolene, NAV og helsestasjonen.

4.4.7 Psykisk helse og rus

Kommunens arbeid med rusproblematikk rundt barn og bør innebære følgende fokusområder: et rusfritt svangerskap, å forbygge og forhindre at barn vokser opp i rusbelastet eller voldsutsatt miljø, å heve terskelen for rusdebut – bl.a. ved å sørge for rusfrie arenaer for ungdom, samt å gi støtte og hjelp til barn og unge som har eller har hatt store belastninger med rus og psykiatri gjennom oppveksten. Å se og hjelpe barn som pårørende, er et forebyggende tiltak som koster lite og har stor effekt. Psykisk helsearbeid for barn og unge omfatter tilbud til risikoutsatte barn og unge og forebygging for å hindre utvikling av psykiske lidelser, rusavhengighet og andre psykososiale problemer. Kommunens ansvar til barn og unge omfatter blant annet lavterskeltilbud med fokus på forebygging og mestring og tiltak som tilbyr kartlegging, tiltak og oppfølging av barn, unge og deres familie.

4.4.8 Kommunal tilstedeværelse i barne – og ungdomsmiljø

De kommunale tjenestene er i hovedsak tilgjengelig på dagtid, mens mye av aktivitetene i lokalmiljøet foregår på ettermiddag og kveldstid. Dette medfører at kommunen i mindre grad enn ønskelig er tilstedeværende i miljøene, og kan bidra positivt på de sosiale arenaene som er viktige.

Hemnes ønsker særlig å gi barn og unge en meningsfull fritid der de kan opparbeide sosial kompetanse, utvikle ferdigheter og selvtillit. Under dette ligger også å følge opp miljøer som kan virke negativt på barn og unges utvikling. Kommunens tilstedeværelse er et viktig i et forebyggende perspektiv og vil kunne bidra til at kommunen kan iverksette relevante tiltak/ tjenester i en tidlig fase ved behov. Fokus på fritidsklubbene, prioritere samarbeid med frivillig sektor og muligheten for etablering av en miljøarbeiderstilling med fokus på barn og unge, vil kunne være aktuelle tiltak.

4.4.9 Tidlig intervensjon

Kunnskap er viktig for å kunne oppdage barn som er i en vanskelig livssituasjon, eller som utsettes for omsorgssvikt eller overgrep. God forebygging er ofte avhengig av voksne med kompetanse til å observere, forstå det de ser og handle til barnets beste.

4.4.10 Nulltoleranse for mobbing og vold

En målsetting er at barn og unge opplever et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Det er derfor behov for at alle ansatte tar ansvar for å fremme et trygt og godt miljø. Alle ansatte vet hva de skal gjøre dersom de får kjennskap til mobbing eller vold. Foreldreveiledning på holdningsskapende arbeid med tanke på det å være gode rollemodeller.

4.5 Idrett, kultur og fritid

I fritiden deltar barn og unge i ulike aktiviteter, som fritidsklubber, idrettslag, andre frivillige organisasjoner og en rekke andre kulturaktiviteter. Varierte fritidstilbud gir rom for at barn og ungdom med ulike interesser og ressurser kan utfolde seg og delta på egne premisser. Kommunene har et ansvar for å legge til rette for gode og varierte fritidsarenaer og møteplasser. Samtidig er dette en oppgave som krever samarbeid med frivillige organisasjoner og private aktører. Det er viktig å være oppmerksom på at mange barn og unge ikke deltar i det organiserte fritidslivet. Det må derfor også legges til rette for uorganisert aktivitet, for eksempel uteområder og åpne møteplasser der barn og unge selv kan ta initiativ til lek og aktivitet.

4.5.1 Tilbud kulturskolen

Kulturskolen i Hemnes skal ha et tilbud med ulike uttrykk og god bredde. Alle kommuner skal i følge opplæringslovens § 13-6, enten alene eller i samarbeid med andre kommuner ha musikk – og kulturskoletilbud til barn og unge. Dette tilbudet skal være organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers. Undersøkelser viser at god undervisning i kunst og kultur har positiv effekt hos barn og unge i grunnskolen. Den positive effekten vises gjennom blant annet økt selvtillit, mindre fravær og bedre lese- og skriveferdigheter. Å delta i kunst og kulturfag har stor egenverdi for barn og unge. Det fremmer utvikling, trivsel og identitet.

4.5.2 Organisering

Det skal legges vekt på et tett samarbeid mellom kulturskole, skoler og barnehager.

Hemnes kommune skal stimulere til trygge lokalmiljøer gjennom samspill mellom offentlige myndigheter, frivillige organisasjoner, lag og foreninger, foreldre, barn og unge. I kommunens kultursatsning er identitet, mestring og fellesskap gjennom idrett og kultur grunnleggende. Hemnes kommune skal legge til rette for utvikling av kulturarenaer.

4.5.3 Kultur og idrett

Det skal legges til rette for et bredt og variert kultur og idrettsliv. Et rikt kultur- og idrettsliv rettet mot barn og unge er med på å engasjere og stimulere målgruppen, samtidig som det skal være inkluderende, fremme mangfold og trivsel. Det er behov for å skape og opprettholde et godt samarbeid med frivillige, lag og foreninger. Spesiell tilrettelegging for barn og unge med spesielle behov må vektlegges.

4.5.4 Fritidsklubbene og møteplasser

Fritidsklubbene i Hemnes skal være en arena for barn og unge. Tilgang og utforming av møtesteder for

barn og unge har betydning for hvilken aktivitet og hvordan de kan møtes. Fritidsklubbene skal bygge på egenaktivitet der ungdommen selv primært bør stå for innhold og opplegg, samtidig som de skal gi mulighet for voksenkontakt. Klubbledere skal være til stede med overordnet ansvar, og som samtalepartner for barn og unge. Aktiviteter og møteplasser må være fremtidsrettet og dekke de preferanser som barn og unge til enhver tid har.

4.5.5 Samarbeid og frivillighet

En forutsetning for et godt oppvekstmiljø er et tett samspill mellom kommunen og de positive kreftene i lokalsamfunnet, som frivillige organisasjoner, barn og ungdom selv, foreldre, interessegrupper og ildsjeler. Engasjement og trygge møteplasser der barn og unge kan delta skaper og opprettholder aktive lokalsamfunn. Kommunene bør legge til rette for inkluderende møteplasser uten barrierer for deltakelse. For kommunen blir det viktig å samarbeide med og utløse de ressursene som ligger i frivillig sektor og i familien. Folkehelseloven pålegger kommunene å legge til rette for samarbeid med frivillige organisasjoner.

4.5.6 Fysisk aktivitet

Forskning viser at barn og unge stadig blir mer inaktive. Kommunen skal legge til rette for muligheter til økt fysisk aktivitet. Fysisk aktivitet er dokumentert å ha positiv effekt for barn og unges utvikling.

Hemnes kommune

Høringsutkast

Barn & Unge

